

**УПУТСТВО ЗА КОРИСНИКЕ О СПРОВОЂЕЊУ
ПРОГРАМА ПОДСТИЦАЊА ПРЕДУЗЕТНИШТВА КРОЗ
РАЗВОЈНЕ ПРОЈЕКТЕ У 2022. ГОДИНИ
(изводи из Програма са додатним информацијама)**

НАМЕНА СРЕДСТАВА

Средства опредељена Програмом намењена су за:

- куповину, изградњу, доградњу, реконструкцију, адаптацију, санацију, инвестиционо одржавање производног простора или пословног простора који је у саставу производног простора или простора за складиштење сопствених производа, сировина и репроматеријала. Изузетно, за привредне субјекте који се баве информационом технологијом и високотехнолошким услугама, средства могу бити употребљена за пословни простор који је намењен за потребе обављања делатности;
- куповину нових или половних (не старије од пет година) машина и опреме, укључујући алате, као и за доставна возила за превоз сопствених производа и друга транспортна средства која се користе у процесу производње. Средства се не могу користити за набавку ручног алата, односно лаких теретних возила врста Н1;
- трајна обртна средства, која могу да чине највише 10% укупног инвестиционог улагања које је предмет финансирања средствима овог Програма
- набавку софтвера и рачунарске опреме, као и опреме за побољшање енергетске ефикасности и еколошких аспеката сопствене производње.

Продавац непокретности, извођач радова и добављач опреме не може бити повезано лице са корисником кредита у смислу Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 – др. Закон, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 и 109/21) и Закона о банкама („Службени гласник РС”, бр. 107/05, 91/10 и 14/15). Продавац непокретности може бити и физичко лице, док извођач радова и добављач опреме мора бити предузетник или привредно друштво.

Производни простор или пословни простор који је у саставу производног простора, или простор за складиштење сопствених производа, сировина и репроматеријала не може бити купљен од другог привредног субјекта сем у изузетним случајевима када привредни субјект од кога се купује простор дужи временски период не обавља делатност у том простору, или се купује новоизграђени простор.

Подстицаји који се додељују на основу овог програма представљају наменска бесповратна средства која су, као таква, изузета од принудне наплате. Средства по овом програму се могу одобрити искључиво уколико се на основу расположивих информација може закључити да подносилац захтева и сва повезана лица имају добру пословну репутацију.

Средства Програма не могу се користити за набавку опреме превасходно намењене даљем изнајмљивању или опреме која ради на принципу самоуслуживања, као ни у сврху шпекулативних радњи.

Средства по овом програму не могу бити употребљена ради обављања следећих делатности:

1. примарна пољопривредна производња;
2. производња дуванских производа;
3. извођење грађевинских радова од стране привредних субјеката који не поседују своју грађевинску оперативу потребну за извођење радова;
4. саобраћај и транспорт;
5. сви облици трговинске делатности;
6. услужне делатности (укључујући услуге смештаја као и консултантске, маркетиншке, рачуноводствене и услуге истраживања тржишта), осим рециклаже, рачунарског програмирања, Јоап послова када подносилац захтева поседује опрему и запошљава адекватан број радника, као и других високотехнолошких услуга;
7. штампање и умножавање аудио и видео записа, осим штампарских услуга;
8. организовање игара на срећу, лутрија и сличних делатности;
9. производња и продаја наоружања и војне опреме;
10. производња и промет нафте и деривата нафте;
11. производња челика и синтетичких влакана и вађење угља;
12. производња и промет свих производа или активности, које се према домаћим прописима или прихваћеним међународним споразумима, сматрају забрањеним.

Изузетно, привредни субјекти који обављају делатност припреме и послуживања хране и пића, могу користити средства по овом програму, али само за набавку опреме за обављање делатности (искључујући ситан инвентар), као и за доставна возила за сопствене потребе (снабдевање и дистрибуција сопствених производа). Такође, средства се могу користити и за машине и опрему за унапређење енергетске ефикасности и еколошких аспеката сопствене производње.

Средства по овом програму не могу се користити ни за пројекте и активности привредних субјеката у другим делатностима, ако не доприносе остваривању специфичних циљева програма.

Средства по овом програму не могу се користити за рефундирање трошкова у оквиру активности које су биле започете или завршене пре одлуке о додели бесповратних средстава у складу са Програмом. Изузетно, уколико привредни субјект, услед наметања услова од стране добављача и/или продавца, има обавезу претходне уплате аванса и/или депозита из сопствених средстава, уплата наведеног аванса и/или депозита је могућа у максималном износу до 10% вредности улагања према достављеној понуди, профактури, предуговору или уговору, с тим да она представља сопствено учешће подносиоца захтева и не може бити предмет рефундирања.

Додатне информације

У случају набавке нове опреме, добављач опреме може бити само произвођач опреме или увозник/овлашћени дистрибутер те опреме. У случају набавке половне опреме, неопходно је доставити доказе о власништву односно начину стицања својине, доказе да је опрема плаћена у целости, картицу основних средстава власника опреме, процену судског вештака и изјаву власника да је спреман да је отуђи (уколико је продавац правно лице, овлашћено за промет/трговину дате половне опреме/возила, врши промет половне и ремонтване опреме, може се прихватити понуда без процене овлашћеног судског вештака).

Уколико је у питању извођење радова, извођач радова треба да буде регистрован за ту делатност, да поседује своју грађевинску оперативу за извођење радова и одговарајући број радника.

Услов да привредни субјекти користе средства овог програма јесте да не обављају производњу и промет било ког производа или активности, које се према домаћим прописима или међународним конвенцијама и споразумима, сматрају забрањеним, или она делатност за коју није дозвољена додела државне помоћи.

ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР

Привредни субјекти који задовоље услове Програма могу остварити право на финансијску подршку у износу до 20% бесповратних средстава од вредности инвестиционог улагања, односно до 30% бесповратних средстава за привредне субјекте који припадају четвртој групи развијености у складу са чланом 11. Закона о регионалном развоју („Службени гласник РС”, бр. 51/09, 30/10 и 89/15 - др. закон) и актом Владе којим се утврђује јединствена листа развијености региона и јединица локалне самоуправе. Привредни субјекти који припадају четвртој групи развијености су привредни субјекти из изразито недовољно развијених јединица локалне самоуправе који на наведеној територији имају седиште или на истој обављају пословање и имају регистрован огранак у периоду дужем од годину дана од дана подношења захтева. Преостали износ вредности пројекта финансираће се из кредита Фонда. Уколико је вредност одобрених средстава мања од вредности траженог улагања, привредни субјекат ће, у случају да прихвати одлуку Фонда и решење Комисије, наведену разлику до пуне вредности инвестиције, обезбедити из сопствених средстава. Учешће трајних обртних средстава у износу укупних средстава (кредит Фонда и бесповратна средства) може бити до 10%.

Износ бесповратних средстава не може бити мањи од 75.000,00 динара за предузетнике, односно 250.000,00 динара за правна лица, нити већи од 12.500.000,00 динара за све привредне субјекте.

Уколико подносиоци захтева, за реализацију целокупне вредности пројекта имају потребу за додатним кредитним средствима, разлику до пуне вредности пројекта могу да финансирају из додатног кредита Фонда. У том случају, мења се процентуални однос бесповратних средстава и кредитних средстава у односу на укупно тражена средства, односно увећава се проценат кредитних средстава у укупно траженим средствима. Такође, подносиоци захтева имају и могућност да део вредности пројекта финансирају сопственим средствима.

Сви предузетници, микро, мала и средња правна лица који испуњавају услове Програма могу поднети захтев за финансирање пројекта у којима је део бесповратних средстава до 2.500.000,00 динара, односно до 3.750.000,00 динара за привредне субјекте који припадају четвртој групи развијености.

Привредни субјекти могу поднети захтев за финансирање пројекта у којима је део бесповратних средстава преко 2.500.000,00 динара, односно преко 3.750.000,00 динара за привредне субјекте који припадају четвртој групи развијености, уколико испуњавају критеријуме брзорастућег развоја или послују стабилно.

За средња правна лица могуће је одобрити максимално 30% укупно планираних бесповратних средстава по овом програму.

Средства из овог програма могу бити искоришћена и за исплату средстава на основу оцењених и одобрених захтева привредних субјеката, поднетих до 31. децембра 2021. године у складу са Уредбом о утврђивању Програма подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2021. години („Службени гласник РС”, бр. 5/21 и 44/21).

Финансирање привредних субјеката који испуњавају критеријуме брзорастућег развоја:

Предузетници, микро, мала и средња правна лица могу поднети захтев за финансирање пројекта у којима је део бесповратних преко 2.500.000,00 динара, односно преко 3.750.000,00 динара у случају да припадају четвртој групи развијености, уколико задовољавају следеће критеријуме за брзорастуће привредне субјекте:

1) до достављања званичних редовних финансијских извештаја за 2021. годину, да су на дан 31. децембар 2017. године имали најмање десет (запослених на

одређено или неодређено време и да су у периоду од 2017. до 2020. године остварили просечан годишњи раст прихода од редовне делатности/пословних прихода или просечан годишњи раст запослених од минимум 20%;

2) након достављања званичних редовних финансијских извештаја за 2021. годину, да су на дан 31. децембар 2018. године имали најмање десет запослених на одређено или неодређено време и да су у периоду од 2018. до 2021. године остварили просечан годишњи раст прихода од редовне делатности/пословних прихода или просечан годишњи раст запослених од минимум 20%.

Услов за брзорастући развој је задовољен уколико су утврђени подаци за приход од редовне делатности/пословни приход или број запослених у 2020. години најмање 1,728 пута већи него у 2017. години, односно уколико су утврђени подаци за приход од редовне делатности/пословни приход или број запослених у 2021. години најмање 1,728 пута већи него у 2018. години. Поред наведеног услова, оба параметра морају исказивати раст у посматраним годинама.

Предузетници, микро, мала и средња правна лица могу поднети захтев за финансирање пројеката у којима је део бесповратних средстава преко 6.000.000,00 динара, односно преко 9.000.000,00 динара за привредне субјекте који припадају четвртој групи развијености, уколико, поред горе наведеног услова, имају најмање 35 (за средње правно лице 50) запослених на одређено или неодређено време на дан 31. децембар 2021. године.

Максималан износ бесповратних средстава који може бити одобрен привредним субјектима који испуњавају критеријуме брзорастућег развоја износи 12.500.000,00 динара.

Финансирање привредних субјеката који послују стабилно:

Предузетници, микро, мала и средња правна лица могу поднети захтев за финансирање пројеката у којима је део бесповратних средстава преко 2.500.000,00 динара, односно преко 3.750.000,00 динара у случају да припадају четвртој групи развијености, уколико задовољавају следеће критеријуме за стабилно пословање:

1) до достављања званичних редовних финансијских извештаја за 2021. годину да су на дан 31. децембар 2017. године имали најмање десет запослених на одређено или неодређено време и да су у периоду од 2017. до 2020. године, забележили стабилан раст прихода од редовне делатности/пословних прихода и броја запослених;

2) након достављања званичних редовних финансијских извештаја за 2021. годину, да су на дан 31. децембар 2018. године имали најмање десет запослених на одређено или неодређено време и да су у периоду од 2018. до 2021. године, забележили стабилан раст прихода од редовне делатности/пословних прихода и броја запослених.

Предузетници, микро, мала, средња и велика правна лица могу поднети захтев за финансирање пројеката у којима је део бесповратних средстава преко 6.000.000,00 динара, односно преко 9.000.000,00 динара за привредне субјекте који припадају четвртој групи развијености уколико, поред горе наведених услова, имају најмање 35 (за средње правно лице 50) запослених на одређено или неодређено време на дан 31. децембар 2021. године.

Максималан износ бесповратних средстава који може бити одобрен привредним субјектима који послују стабилно, без обзира на степен развијености општине којој припадају, износи 10.000.000,00 динара.

Финансирање привредних субјеката који диверсификују постојећу делатност или производни програм:

Предузетници, микро, мала и средња правна лица, могу поднети захтев за финансирање пројеката који се односе на делатност коју до сада нису обављали, а који су

подржани овим Програмом. Код финансирања наведених пројеката, део бесповратних средстава може бити до 2.500.000,00 динара за све привредне субјекте.

Додатне информације

Сматра се да привредни субјект послује стабилно уколико у свим годинама остварује и раст запослености и раст прихода од редовне делатности/пословних прихода.

Изузетно, сматра се да привредни субјект послује стабилно:

- уколико у расту прихода од редовне делатности/пословних прихода и броја запослених долази до одступања само у једној години у висини до 5% од вредности просечно остварених показатеља у периоду 2017. - 2020. години, односно у периоду 201. - 2021. година, или
- уколико у задњој пословној години у односу на прву посматрану годину нема мање запослених и остварује већи приход од редовне делатности/пословни приход у односу на прву посматрану годину.

ПРАВИЛА ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПО ПРОГРАМУ

Корисници бесповратних средстава:

Право да се пријаве на јавни позив за доделу бесповратних средстава и право да поднесу захтев за кредит код Фонда имају предузетници, микро, мали и средњи привредни субјекти и задруге који су регистровани у Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: АПР), а који имају званичне финансијске извештаје за претходне две године у којима није исказан нето губитак. Услов за задруге је да је задруга ускладила своја акта, органе и пословање са Законом о задругама („Службени гласник РС”, број 112/15) и да се подвргла задружној ревизији у последње две године. *Разврставање (величина обвезника)* се врши на основу величине утврђене на основу последње предатих финансијских извештаја који су званично објављени на сајту АПР-а а које се примењује за наредну пословну годину.

Услов из претходног става не примењује се на предузетнике који немају обавезу подношења финансијских извештаја.

Услов за доделу бесповратних средстава је да је захтев за кредитним средствима претходно предложен за одобрење од стране Фонда.

Услови које морају да испуне подносиоци захтева за доделу бесповратних средстава / кредита:

1. да су регистровани у АПР-у у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката најкасније до 31. децембра 2019. године, а за привредне субјекте који подnose захтеве за бесповратна средства у износу већем од 2.500.000,00 динара најкасније до 31. децембра 2017. године, односно најкасније до 31. децембра 2018. године након достављања званичних редовних финансијских извештаја и за 2021. годину;
 2. да нису разврстани као велико правно лице у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 73/19 и 44/21 - др. закон) према последњем званичном финансијском извештају објављеном на сајту АПР-а, а које се примењује за наредну пословну годину;
 3. да су поднели попуњен захтев за доделу бесповратних средстава и захтев за кредит са потребном документацијом Фонду;
 4. да су поднели оригинал профактуре/предуговора/понуде по ком се извршава инвестиционо улагање, не старији од 30 дана на дан подношења захтева;
 5. да над њима није покренут стечајни поступак, да се над њима не спроводи поступак за унапред припремљени план реорганизације (у даљем тексту: УППР) или да на снази
-

нису мере из УППР, да се над њиме не спроводи план реорганизације или да на снази нису мере из плана реорганизације, финансијско реструктурирање или поступак ликвидације;

6. да су регулисали доспеле обавезе јавних прихода;
7. да су у већинском приватном власништву;
8. да нису у групи повезаних лица, у смислу Закона о привредним друштвима и Закона о банкама, у којој су неки од чланова велика правна лица у складу са Законом о рачуноводству;
9. да повезана лица подносиоца захтева нису примила државну помоћ по овом програму.
10. да су према евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања о броју радника на неодређено време на дан 31. децембар 2021. године имали најмање једног запосленог на неодређено време;
11. да у текућој фискалној години и у претходне две године (односно у 2022, 2021. и 2020. години) заједно са повезаним лицима нису примили државну помоћ и *de minimis* помоћ чија би висина, заједно са траженим бесповратним средствима и делом државне помоћи садржане у кредиту Фонда, прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;
12. да нису у тешкоћама у складу са чланом 2. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи.

Додатне информације

Подносиоци захтева морају да:

- у случају набавке опреме, уз профактуру обавезно приложе проспекат/каталог са фотографијама опреме наведене у профактури, односно нацрт опреме у случају да иста треба да буде наменски израђена за подносиоца захтева;
- у случају куповине грађевинске опреме (не старије од пет година) поседују своју грађевинску оперативу за извођење радова;
- у случају да се баве *loап* пословима поседују своју опрему потребну за обављање *loап* послова и запошљавају адекватан број радника, као и да имају потписане уговоре за обављање *loап* послова;
- за све профактуре издате на износе у иностраној валути, за обрачун динарске противвредности користе средњи курс НБС на дан издавања профактуре;
- доставе картице основних средстава из књиговодства са уписаним пуним називом опреме, набавном вредности, датумом уноса у пословне књиге, износама исправке вредности и садашње вредности, оверене од стране овлашћених лица;
- да се већ баве делатношћу или сродном делатношћу на коју се односи предмет и да у свом поседу имају опрему која служи за обављање делатности за коју конкуришу. Изузетно, претходно се не односи на привредне субјекте чије је финансирање предвиђено у складу са тачком 4.3. Уредбе;
- у случају да се претежна шифра делатности разликује од делатности коју подносиоци захтева обављају, доставе доказ за обављање делатности на коју се односи предмет инвестирања, и то: изјаву законског заступника друштва под пуном кривичном и материјалном одговорношћу да се привредни субјекат бави одговарајућом делатношћу, слике погона постојећих машина / слике грађевинске механизације / слике објекта, картице основних средстава, три фактуре за испоручен сопствени производ, односно извршене радове из претходне две године.

Кредитна средства ће се одобравати под следећим условима:

- Кредити Фонда по овом програму одобраваће се у складу са програмом Фонда и са овим програмом;
-

- Рок отплате за правна лица је до десет година у оквиру кога је грејс период до једне године и за предузетнике до осам година у оквиру кога је грејс период до једне године; Рок отплате кредита не може бити краћи од две године од дана закључења уговора укључујући и грејс период, у случају отплате кредита у року који је краћи од две године привредни субјект је дужан да врати и бесповратна средства.
- Каматна стопа, уз примену валутне клаузуле је 1% годишње уз гаранцију банке и 2% годишње уз остала средства обезбеђења;
- Изузетно, код инвестиционих кредита за куповину опреме за износе кредита до 10.000.000,00 динара, као основно средство обезбеђења могуће је узимање залог на постојећој опреми и другим покретним стварима, уз обавезно узимање залог на опреми која је предмет куповине. У том случају рок враћања кредита је до пет година у оквиру кога је грејс период до шест месеци.
- Уколико је средство обезбеђења јемство другог правног лица или предузетника, рок враћања кредита је до пет година у оквиру кога је грејс период до једне године. Максимални износ кредита Фонда у случају када је обезбеђење јемство другог правног лица или предузетника је одређено одлуком УО Фонда о лимитима.
- Јемство повезаног правног лица или предузетника са подносиоцем захтева, не може бити основно обезбеђење кредита.

Додатне информације

- Месечна/тримесечна отплата кредита;
- У грејс периоду интеркаларна камата се обрачунава месечно/тримесечно уназад и приписује главном дугу;
- Обезбеђење кредита:
 - ***гаранција или авалиране менице пословне банке и/или***
 - ***меница и менично овлашћење оснивача/акционара дужника и/или***
 - ***меница и менично овлашћење јемца/присупиоца дугу (уколико постоји јемство/присупање дугу другог привредног субјекта), и менично овлашћење и/или административна забрана солидарног јемца – физичког лица и/или***
 - ***хипотека првог реда на непокретностима*** - у односу на тржишну вредност хипотековане непокретности, зависно од врсте те непокретности, висина одобреног кредита може износити:
 - до 70% тржишне вредности стамбеног простора (станови и породичне куће);
 - до 60% тржишне вредности пословних зграда и пословног простора (канцеларије, управне зграде, угоститељски и трговачки објекти, хладњаче, бензинске пумпе и сл.);
 - до 50% тржишне вредности производних и индустријских објеката (хала, магацина, млинова, силоса, гаража, помоћних објеката и сл.);
 - ***до 50% тржишне вредности градског грађевинског земљишта и/или***
 - ***до 30% тржишне вредности грађевинског земљишта и/или***
 - ***до 30% тржишне вредности пољопривредног земљишта,***
 - ***залога на постојећој производној опреми и другим покретним стварима*** у односу на чију тржишну вредност висина одобреног кредита може износити до 50% тржишне вредности нове опреме и до 30% тржишне вредности опреме старије од две године,
 - ***Залога на акцијама/уделима привредног друштва.***
За залог на акцијама треба доставити извод из Централног регистра где су евидентиране акције које се залажу, а за залог на уделим служиће извод из АПРа.
 - ***Корисник је у обавези да уз било који од наведених инструмената обезбеђења достави и сопствене менице са меничним овлашћењем.***

- **Меница и менично овлашћење дужника** се обавезно достављају уз неко од наведених средстава обезбеђења.

Као додатна средства обезбеђења, могу послужити и:

- заложно право на залихама робе;
- заложно право на будућим потраживањима, која произлазе из постојећих уговора закључених са дужницима који имају бонитет прихватљив за Фонд;
- хипотека другог реда;
- хипотека/залога на објекту/опреми који/а је предмет финансирања,
- јемство физичког лица и други инструменти обезбеђења.

Фонд задржава право да тражи и додатно средство обезбеђења, уколико анализом захтева утврди да је то неопходно.

Уколико је привредни субјект из недовољно развијене јединице локалне самоуправе и изразито недовољно развијене јединице локалне самоуправе (уколико на наведеној територији има седиште или на истој обавља пословање) тржишна вредност наведених инструмената обезбеђења у односу на вредност кредита мора да буде 1:1. Доказ да привредни субјект обавља пословање на територији недовољно развијене јединице локалне самоуправе је регистровано постојање седишта или огранка и то најмање годину дана пре подношења захтева за кредит.

Недовољно развијеним јединицама локалне самоуправе, у смислу овог Програма, сматрају се јединице локалне самоуправе које су разврстане у трећу групу развијености у складу са чланом 12. став 1. Закона о регионалном развоју и актом Владе којим се утврђује јединствена листа развијености региона и јединица локалне самоуправе и то:

Алибунар, Бајина Башта, Баточина, Бач, Бела Црква, Богатић, Бољевац, Велика Плана, Велико Градиште, Владимирци, Деспотовац, Жабаљ, Житиште, Ивањица, Ириг, Кладово, Кнић, Ковачица, Ковин, Коцељева, Краљево, Лесковац, Лозница, Лучани, Љубовија, Мали Иђош, Неготин, Нова Црња, Нови Бечеј, Нови Пазар, Осечина, Оџаци, Параћин, Планиште, Прокупље, Свилајнац, Сечањ, Смедеревска Паланка, Сокобања, Србобран, Тител, Трстеник, Ћићевац, Ћуприја, Уб, Чока, Шид.

Изразито недовољно развијеним јединицама локалне самоуправе, у смислу овог Програма, сматрају се јединице локалне самоуправе које су разврстане у четврту групу развијености у складу са чланом 12. став 2. Закона о регионалном развоју и актом Владе којим се утврђује јединствена листа развијености региона и јединица локалне самоуправе и то: Алексинац, Бабушница, Бела Паланка, Блаце, Бојник, Босилеград, Брус, Бујановац, Варварин, Владичин Хан, Власотинце, Гацин Хан, Голубац, Димитровград, Дољевац, Жабари, Жагубица, Житорађа, Књажевац, Крупањ, Куршумлија, Кучево, Лебане, Љиг, Мали Зворник, Мало Црниће, Медвеђа, Мерошина, Мионица, Нова Варош, Опово, Петровац на Млави, Прешево, Прибој, Пријеполје, Ражањ, Рашка, Рековац, Сврљиг, Сјеница, Сурдулица, Трговиште, Тутин, Црна Трава.

НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

- Јавни позив је отворен док износ тражених бесповратних средстава не премаши износ расположивих средстава за спровођење Програма увећан за 25%, колико је просечан проценат одбијених, као и одусталих захтева пре решавања у претходним годинама, а најкасније до 31. децембра 2022. године.
 - Захтев за доделу бесповратних средстава и захтев за кредит се подносе Фонду истовремено и то достављањем попуњеног обједињеног обрасца за пријаву, као и пратеће документације којом се доказује испуњеност услова из Програма.
-

- Подаци о оствареном приходу од редовне делатности/пословном приходу утврђују се искључиво на основу јавно објављених финансијских извештаја на интернет страници АПР, а за запосленост искључиво на основу евиденције Централног регистра обавезног социјалног осигурања о броју радника на одређено и неодређено време.
 - Фонд ће примати искључиво захтеве привредних субјеката који задовољавају све услове Програма и који су предали неопходну конкурсну документацију.
 - Привредни субјекти могу поднети само један захтев по овом програму код Фонда. Други захтев може бити поднет у периоду трајања јавног позива, тек након пријема обавештења да је привредном субјекту првобитан захтев одбијен, или уколико привредни субјект одустане од коришћења одобреног захтева пре пуштања средстава у коришћење, уз одговарајуће образложење. Након пријема захтева за доделу бесповратних средстава и захтева за кредит Фонд оцењује поднети кредитни захтев привредног субјекта. Рок за обраду захтева привредног субјекта код Фонда је највише 20 дана, након чега привредни субјект треба да буде обавештен уколико је потребно допунити документацију у одређеном року.
 - Комисија врши прегледање, контролу исправности захтева и његову оцену и доноси одлуке о прихватању захтева и додели бесповратних средства, према редоследу пријема формално исправних захтева, или о одбијању захтева. Комисија одлучује о свим накнадним захтевима корисника за изменама, услед наступања непланираних околности. Уколико се изменама услед наступања непланираних околности не утиче на промену намене средстава или повећања износа одобрених бесповратних средстава, о истим у току грејс периода може одлучивати Фонд, о чему редовно обавештава Министарство. Замена добављача је могућа само услед више силе (клијент мора достави писмено обавештење од добављача да није у могућности да испоручи опрему) и само за опрему која има исту намену као и за ону за коју су средства одобрена.
 - Комисија основана по програму за ову годину такође одлучује о свим поднетим захтевима до 31. децембра 2021. године по Програму подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2021. години, као и о евентуалним захтевима за изменама услед наступања накнадних непланираних околности по Програму подстицања развоја предузетништва кроз развојне пројекте у 2021. години и по Програму подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2020. години.
 - Ради потпунијег сагледавања квалитета захтева, Комисија за доделу бесповратних средстава може да затражи додатну документацију, појашњења предлога, и изврши накнадну верификацију поднете документације.
 - У року од осам дана од дана доношења одлуке Управног одбора о кредиту, Фонд о одлуци о кредиту и о решењу о додели бесповратне помоћи обавештава привредни субјект, након чега закључује уговор о додели бесповратних средстава и уговор о кредиту са привредним субјектом.
 - Корисник средстава не може у року од две године од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава са Фондом да:
 1. обрише из регистра предузетничку радњу, односно покрене поступак ликвидације или стечаја привредног друштва;
 2. отуђи, односно прода или заложити предмет инвестиционог улагања, нити да исти да у закуп.
 У случају непоштовања обавеза из претходног става, корисник је у обавези да поред кредита Фонду врати и одобрена бесповратна средства увећана за законску затезну камату која се обрачунава од датума проглашења обавеза доспелим. Уколико корисник наведене радње изврши после наведеног рока од две године, а за време трајања кредита, неће бити у обавези да врати одобрена бесповратна средства.
 - Код наступања ванредних околности (пожара, поплава и др.), где је дошло до уништења предмета финансирања, министар привреде одлучује о отпису бесповратних средстава уколико корисник средстава није у могућности да наплати средства преко
-

осигурања, а на основу извештаја добијеног од стране Фонда и извештаја са обављене теренске контроле.

- По закључењу уговора о додели бесповратних средстава и успостављању инструмената обезбеђења за кредитна средства Фонда, Фонд ће, року од 15 дана од дана успостављања инструмената обезбеђења, уплатити одобрена бесповратна средства на посебан наменски динарски рачун корисника код пословне банке у складу са захтевом корисника и валидном документацијом за пуштање средстава.
- Корисник средстава дужан је да Министарству, Фонду, Акредитованим регионалним развојним агенцијама (АРРА) и Комисији за контролу државне помоћи у сваком тренутку, од подношења захтева до истека две године од закључења уговора о кредиту/о бесповратним средствима омогући теренску контролу и увид у документацију потребну ради потпунијег сагледавања захтева и контролу реализације инвестиционог пројекта.
- Кандидати чије је захтеве Комисија одбила, имају право на жалбу у року од петнаест дана од дана пријема решења. Жалба се подноси министру привреде, непосредно или препорученом поштом, на адресу Министарство привреде, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд. О жалби одлучује министар у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

Додатне информације

- Изузетно у оправданим ситуацијама, у току обраде захтева, може се извршити измена и добављача и опреме који су наведени у профактури и пословном плану.
 - Уколико се замена добављача/опреме врши након пуштања средстава иста се може прихватити само уколико је захтев поднет у року од 30 дана пре истека грејс периода.
 - Корисник средстава не може у року од две године од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава са Фондом да заложи предмет инвестиционог улагања код повериоца који није Фонд. Корисник средстава може заложити предмет инвестиционог улагања код Фонда искључиво као средство обезбеђења обавеза по Програму.
 - Уколико достављени докази о обављању делатности на коју се односи предмет инвестирања нису адекватни, Комисија задржава право да не одобри предметни захтев.
 - Уз уговор о додели бесповратних средстава прилажу се бланко менице корисника и бланко менице већинских оснивача, односно минимум 51% без обзира да ли су оснивачи физичка или правна лица (изузев уколико је оснивач страном правно или физичко лице), које служе као средство обезбеђења за доделу бесповратних средстава у случају да се утврди ненаменско трошење средстава, кршење уговорних обавеза или евентуалне злоупотребе, у случају да корисник обрише из регистра предузетничку радњу, односно покрене поступак ликвидације или стечаја привредног друштва или отуђи, односно прода или заложи предмет инвестиционог улагања или исти да га у закуп
 - Након истека рока од две године од закључења уговора о додели бесповратних средстава, уколико је клијент испунио све обавезе предвиђене уговором о бесповратним средствима, на захтев, враћају се менице које су биле средство обезбеђења односно друга средства обезбеђења за бесповратна средства.
 - У случају да се утврди ненаменско трошење средстава, непоштовање уговорних обавеза или евентуалне злоупотребе, Фонд проглашава обавезе по исплаћеним средствима (кредитним и бесповратним) доспелим и обавештава корисника да у року од осам дана од пријема обавештења има могућност да врати пласирана средства, како средства кредита тако и бесповратна средства. У случају када корисник кредита не наведе која средства враћа (не наведе позив на број) првенствено се намирују бесповратна средства.
 - У случају да корисник не врати пласирана бесповратна средства односно средства кредита, у датом року, на основу проглашења обавеза доспелим, покрене се поступак принудне наплате при чему затезна камата почиње да се обрачунава од датума
-

проглашења обавеза доспелим. Средства кредита наплаћују се из одређених средстава обезбеђења која су дата у складу са уговором о кредиту, а бесповратна средства се наплаћују из одређених средстава обезбеђења која су дата у складу са уговором о бесповратним средствима.

- У случају да корисник средстава Фонду поднесе захтев за превремену отплату кредита у року од две године од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава, у том случају мора вратити и целокупна бесповратна средства.
- У случају да се утврди да корисник средстава мањи део, односно максимално до 20% одобрених средстава није искористио и/или их је искористио ненаменски, Комисионар шаље обавештење Кориснику средстава да, у року од десет дана од датума обавештења, достави документацију за правдање средстава, уколико су средства утрошена у току грејс периода односно у року од 12 месеци од дана закључења уговора, или да врати Комисионару сва неискоришћена и/или сва ненаменски искоришћена средства, и то сразмерно бесповратна и кредитна средства. Уколико то не учини, кредит се проглашава доспелим и корисник средстава има обавезу враћања целокупног износа бесповратних средстава, увећаног за законску затезну камату која се обрачунава од датума проглашења обавеза доспелим.
- У случају грађевинских радова, уколико није достављена уз захтев, грађевинска дозвола мора бити достављена пре закључења Уговора о кредиту. Инвеститор у грађевинској дозволи мора да буде подносилац захтева.
- Предмер и предрачун радова ће бити прихваћен максимално до износа који је у грађевинској дозволи наведен као предрачунска вредност пројекта.
- Уколико је вредност уговорених грађевинских радова / цена непокретности из предуговора о купопродаји / цена опреме из профактуре која је предмет финансирања по овом програму већа од износа одобреног кредита и бесповратних средстава, корисник кредита/бесповратних средстава је у обавези да пре пуштања средстава достави доказ да је на рачун извођача радова / продавца непокретности / испоручиоца опреме уплатио износ разлике у цени.
- Доградња / реконструкција / адаптација / санација / инвестиционо одржавање могуће је само на непокретностима које су у власништву подносиоца захтева, за наведене грађевинске радове дугорочни закуп је прихватљив једино уколико је непокретност на којој се врше радови у јавној својини. Није дозвољено вршење наведених грађевинских радова од стране закупца на непокретностима у приватној својини.
- Правна лица достављају инвестициони програм према садржају приложеном на сајту Фонда и Министарства (датум израде програма не може бити старији од 6 месеци), као и одлуку надлежног органа о усвајању инвестиционог програма.
- Предузетници достављају пословни план - попуњен образац, који је приложен на сајту Фонда и Министарства.
- Документација о пословном простору у коме се обавља делатност (лист непокретности и/или решење о порезу, а уколико је пословни простор узет у закуп и уговор о закупу, фотографије објекта споља и унутра).
- Рок до када корисници могу да знају да ли су успешно аплицирали је 30 радних дана од комплетирања целокупне документације, осим у оправданим случајевима када рок може бити дужи.

Напомена: Документација потребна за пуштање средстава у течај је наведена у посебном документу на сајту Фонда и Министарства.
